

Felieton: Subiektywne podsumowanie 2023 roku, okiem redaktora naczelnego

Autor: Jakub Kuciak

Dwa tysiące dwudziesty trzeci – wspaniały to był rok, nie zapomnę go nigdy. A czego sobie życzę w dwudziestym czwartym? Tego samego co w trzecim. Dużo zbiorów miałem, dużo kawy piłem, bo bardzo ją lubię i dużo pisałem.

Koniec roku to czas podsumowań. Jednym uchem słuchając [Raportu Rosiaka](#), a drugim zabaw żony z dzieckiem, siadam więc do mojego laptopa i piszę. A jest o czym!

W Polsce i na Świecie

Wybory parlamentarne

Za nami wybory do polskiego sejmu i senatu. Co z tego wynika dla ruchu harcerskiego i skautowego? Możliwe, że nic. A możliwe, że całkiem sporo:

- **Wicemarszałkiem Senatu** XI kadencji został **były instruktor ZHR** – [Maciej Żywno](#). W wyższej izbie parlamentu znaleźli się także inni byli instruktorzy ZHR – [Kazimierz Wiatr](#) i [Halina Bieda](#). Co ciekawe, każde z tej trójki zostało wybrane z list innego komitetu wyborczego.
- Wraz ze zmianami wśród zasiadających w parlamencie posłów i senatorów, **uległ** również **zmianie [skład Parlamentarnego Zespołu Przyjaciół Harcerstwa](#)** (w zeszłych latach, zdarzało się współlistnienie dwóch zespołów związanych z harcerstwem, zobaczymy jak będzie tym razem)
- Do sejmu dostało się 4 byłych instruktorów ZHR, identyfikację ich pozostawiam jako **harc dla czytelnika**
- Obecna koalicja rządowa przed wyborami ogłaszała **chęć likwidacji** wielu instytucji, w tym Narodowego Instytutu Wolności. Co jego ewentualne zniknięcie mogłoby nam zmienić? A no całkiem sporo, bo to **NIW** dotychczas rozporządzał **ROHiS**. Może mieć to potencjalnie wpływ na funkcjonowanie programu, ale jednak z tego co wiem, likwidacja NIW nie będzie jednoznaczna z likwidacją ROHiS.

ŚDM w Lizbonie

Międzynarodowe spotkania młodych całego świata, którzy razem ze swoimi duszpasterzami i papieżem gromadzą się w jednym miejscu, by wyznać wiarę w Jezusa Chrystusa. A w dwóch

słowach: **Chrześcijański Woodstock**. ZHR również tam był, a wraz z nim stadion dla Polaków oraz drama z HOPR. Pytanie tylko, czy ZHR powinien zajmować się koordynacją wyjazdów na takie imprezy? Nie wiem, choć się domyślam.

Wojna

A nawet wojny toczące się niezmiennie od setek lat na terenie całego świata. W ostatnich latach jedna dotyka nas szczególnie - nie dość, że dzieje się tuż za naszą granicą, to i mamy na nią realny wpływ. Niestety taka już natura ludzka, że działamy wtedy, gdy najwięcej się dzieje, w tym przypadku na początku konfliktu. **Czy ta wojna już nam nie spowszedniała?** Udowodnijmy, że nie!

Sztuczna inteligencja

2023 rok mocno stał pod znakiem AI, ChatGPT i obrazków rodem z Pixara, ale o treści bynajmniej nie dla dzieci. Jednocześnie LinkedIn zappełnił się specjalistami od EJAj, a każda branża stanęła przed pytaniem: **A co my z tego będziemy mieć?**

No to powiem Wam z mojego i naszych doświadczeń:

- **Chat nie umiał mi zrobić sensownej ścieżki sprawności saunowych** (z czego się smucę, ale jednocześnie puszczam oko teraz do czytelników)
- Za pomocą sztucznej inteligencji **"napisaliśmy"** za to **artykuł**, który na pierwszy rzut oka, wygląda na prawdziwy. Ale nie powiemy Wam czy już został opublikowany. He he
- Z powodzeniem za to **stworzyliśmy sporo grafik** albo podrasowaliśmy kilka zdjęć które możecie znaleźć w naszych mediach. Wiem też, że AI maczało palce w hymnie Nocy Styczniowej 2024 jednej z chorągwi...

Dla wizualizacji: korpoharcercz za pozwoleniem kolegi Janka. Chat wygenerował prompt, a na jakiego podstawie obrazek.

Co dalej? Zobaczymy. Przypomnę Wam jednak, że **puszczaństwo oraz pionierstwo technologiczne**, mogą w skautingu iść w parze (i robiły to już nie raz!).

W Organizacji Harcerzy i w ZHR

XVIII Zjazd ZHR

Najważniejsze zgromadzenie korpusu instruktorskiego, odbywające się co dwa lata (z pewnymi wyjątkami). Co z niego dla nas wyniknęło?

- On. 5 lat temu napisał artykuł na Azymut, a dzisiaj jest naszym naczelnikiem. Nie to, żebyśmy sugerowali jakkolwiek przyczynowość, niemniej **wiwat jaśnie nam panujący hm. Marcin Mucha!** Nowym przewodniczącym ZHR został natomiast hm. Krzysztof Wójtowicz, a naczelniczką harcerek hm. Anna Stasik. Pełny skład Naczelnictwa, RN, KRZ i SH, można znaleźć [na stronie ZHR](#).
- Kolejny rok swe żniwo zbiera okrutny trend, gdzie **zamiast pojedynków** na szable i obelgi, [mamy zgodę, memy i emocje jak na rybach](#).

Złaz Organizacji Harcerzy 2023 „Werwa”

Według SJP złaz to impreza sportowa lub turystyczna, na której pojedyncze osoby lub grupy osób wyruszają z różnych miejsc w celu dojścia do jednego, określonego punktu. I przynajmniej, że trafione w punkt. Nie dość, że było na sportowo, to jeszcze z całej Polski doszliśmy do jednego, określonego punktu – **potrzeby reformy wędrownictwa**.

Wspólna foto na zakończenie złazu

Złaz ten w mojej ocenie w udany sposób powtórzył dwie rzeczy po swarzędzkiem: braterską atmosferę (choć nie aż tak ciepluteńką) i **konstruktywny ferment**. Zachęcam do poczytania o [wędrewolucji](#), propozycji [nowych sprawności](#), czy nadrobienia [przedzłazowych webinarów](#). Cieszę się, że i członkom redakcji, udało dołożyć się w mniej lub bardziej widoczny sposób, [swoją cegielkę](#).

Wsparcie ZHR

Warto o siebie zadbać. Jak nie dla siebie, to chociaż dla innych. Pisał już o tym m.in. [Karol i ja](#). Dlatego bardzo cieszę się z powstania zespołu wsparcia psychologicznego przy Naczelnictwie. A czym on się zajmuje? Masą rzeczy, w tym np. organizuje webinary,

konsultacje, warsztaty, telefony wsparcia, czy “urlopy pracownicze” (no dobra, to ostatnie jedyne dla mnie kontrowersyjne, ale reszta to **bezdyskusyjnie potrzebne w naszej organizacji rzeczy**).

Trzymam kciuki za zespół wsparcia oraz jego projekty i zachęcam Was do [zajrzenia na ich stronę](#).

Reforma stopni

A wracając ponownie do Swarzędza i pewnego mroźnego weekendu 2022 roku - wypracowane tam pomysły i propozycje, a przede wszystkim chęci, przełożyły się na trwające właśnie prace nad reformą stopni. [O szczegółach opowiadał Kajtek](#), a ja od siebie tylko dodam, że mega się jaram, że OH-y to coraz częściej nie tylko pojedynczy liderzy, a całe **sprawne i twórcze zespoły**.

Reformy zuchmistrzowskie

Zuch jak sama nazwa mówi, odważny być musi. Ale nie będzie mógł stawić czoła wszelkiemu złu tego świata, jeśli nie będzie sprawnych gromad i genialnych zuchmistrzów. Tak więc Wydział Zuchowy nie próżnuje i chwala mu za to!

- **Wiedza Zuchmistrzowska** - w marcu 2023 roku opublikowane zostały wyniki prac zuchmistrzów z całej Polski, efektem czego jest zbiór materiałów na kursy uporządkowany w mapie kompetencji zuchmistrzowskich. Od teraz dużo łatwiej jest przygotować program na kurs metodyki zuchowej (przybocznych, wodzów, generałów i drużynowych-instruktorów zuchowych), bo program na każdy kurs jest praktycznie gotowy. [Więcej można przeczytać w naszym artykule.](#)
- **Reforma sprawności** - w tym roku wdrożona została opracowywana od 2020 roku (najpierw osobno w OHy i OHek, a od maja 2022 wspólnym wysiłkiem jednego zespołu) reforma sprawności zuchowych. **Powstała eKsiążeczka sprawności**, a nowe emblematy dostępne są już [w składnicy](#). Drukowane książeczki mają się pojawić na początku 2024 roku. Liczba sprawności **zwiększyła się z 82 do 123**, zaktualizowano wymagania, wprowadzono sprawności dwustopniowe, otwarte i uznaniowe. Zmian jest dużo, choć fundament jakim jest podział sprawności na 5 kolorów oczywiście pozostał.
- **Projekt Generał** - początek roku 2023 można uznać za ostateczne zwieńczenie sztandarowego przez ostatnie lata projektu Wydziału Zuchowego. Dokonanie zmiany zostały utrwalone w regulaminach (o czym jeszcze później), a w wielu chorągwiach odbyły się moduły generalskie.
- **Coś jeszcze?** - W kwietniu odbył się [Zlot Zuchmistrzowski “Carnaval” w Lublinie](#). Ptaszki ćwierkają, że zapowiada się reforma gwiazdek zuchowych.

TDP oraz TKGTW

Tradycja turniejów w OH-y trwa. Nie pozostaje mi nic innego, jak tylko pogratulować:

- Najlepszej Kadry Gromady w OH-y - [122 Kluczborska Gromada Zuchów „Obrońcy Granatowej Republiki”](#)
- Drużynie Rzeczypospolitej - [5 Wodzisławska Drużyna Harcerzy Wilki” im. Wileńskiej Brygady AK](#)

A tak przyszłościowo, to już chciałbym złożyć wyrazy współczu... gratulacje serdeczne druhowi, który w ramach próby harcmistrzowskiej dostąpi zaszczytu wymyślenia i zorganizowania turnieju drużyn wędrowników.

W tym roku została również wprowadzona rozkazem do pilotażu instrukcja turniejowa. To duży krok, dający w przyszłości perspektywę równej rywalizacji dla wszystkich drużyn, przy jednoczesnym zrzucaniu z kadr turniejów corocznego “wymyślenia koła na nowo”.

Zagraniczne zloty i wyjazdy

Polscy harcerze byli w miejscach i robili rzeczy. I to nie były jakie, nie były gdzie. Wspomniane ŚDM w Portugalii, udział w wydarzeniach ZHPnL, Akcja Paczka w Ukrainie, czy nasza reprezentacja na XXIII Światowe Jamboree Skautowe w Korei. Muszę przyznać, że jest całkiem fajnie, ale przypominam: [w WOSM to my nie będziemy](#). Udało się za to sformalizować naszą [współpracę z CES](#).

Regulaminy, uchwały i instrukcje

Ze względu na to, że nie są one powszechnie komunikowane takie zjawiska jak zmiany w naszych wewnątrzorganizacyjnych dokumentach bardzo często nam umykają. W tym roku nastąpiły większe zmiany w:

- [Regulaminie Symboli, odznak i oznaczeń](#) - czy wiecie jaki sznur nosi Krajowy Referent ds. Harcerskich Kręgów Kleryckich? Teraz możecie się tego dowiedzieć! W tej edycji regulaminu przybyło nam nowych sznurów w organizacji.
- [Instrukcji ws. sztandarów](#)
- [Regulaminie mundurowym OHy](#) - nowy wzór umundurowania dla zuchów i parę zmian kosmetycznych.
- [Regulaminie gromady zuchów](#) - tutaj mamy do czynienia z praktycznie całkowicie nowym dokumentem. Większość zmian wynika z wprowadzenia funkcji generała zuchów i wynikającego z niej podziału na gromady samodzielne i niesamodzielne.

Na Azymucie

5. urodziny Azymutu

Ekipa świętująca w Warszawie na Karowej 20

Azymut ma już 5 i pół roku! Jest co świętować, więc świętowaliśmy – w Poznaniu i Warszawie. Super było móc się z Wami spotkać.

Gdzie szóste urodziny i co na nich? Coś tam już knujemy, ale wszystko w swoim czasie. **A, no i był tort!**

Jeśli chcecie poczuć się trochę tak, jakbyście znowu byli na naszych urodzinach, [to możecie odsłuchać nagrane w trakcie tego wydarzenia rozmowy](#).

Topki i podsumowania

Opublikowaliśmy w tym roku (licząc ten felieton) **70 tekstów**, a więc średnio raz w tygodniu trafiał do Was nowy tekst oraz wspominka w ramach **#tbt**. W naszych mediach mogliście trafić na inspirujące cytaty przygotowywane dla Was w ramach serii **#Azymuty**, albo

dowiedzieć się [#od_czego_zaczynali](#) niektórzy nasi autorzy. Do tego testujemy [artykuły w wersji audio](#) i [objęliśmy patronatem nową książkę Szwejka](#).

Przeprowadziliśmy wśród Was ankietę - **wnioski z niej wyciągnięte są już wdrażane w życie**, a o niektórych będziemy Was niebawem dokładnie informować.

5 najczęściej czytanych przez Was artykułów z 2023 roku:

- [Antyporadnik - jak zepsuć obóz sobie i swoim harcerzom w 5 prostych krokach](#)
- [Jak napisać Plan Pracy?](#)
- [Malowniczość we wszystkim](#)
- [Wiedza Zuchmistrzowska - materiały na kursy](#)
- [Co oznacza HR przy nazwisku?](#)

5 najczęściej czytanych przez Was artykułów z poprzednich lat:

- [5 zuchowych zabaw na zbiórkę w maju 2018](#)
- [Poradnik: jak zbudować porządny piec na obozie?](#)
- [Co jest nie tak z wędrownictwem](#)
- [Przykłady prób końcowych na stopnie harcerskie](#)
- [Czym są techniki harcerskie?](#)

Z sukcesów na pozór małych, ale dla mnie ogromnych - po raz pierwszy od poszerzenia składu redakcji, udało nam się spotkać wszystkim w jednym miejscu. I to z nowiusieńskim roll-upem!

To te typy z zakładki [O nas](#)

Podziękowania

Last but not least, jakby to (może) powiedział twórca skautingu - podziękowania.

- Najsampierw - dla Was, Drodzy i Kochani Czytelnicy. Po prostu bez Was to wszystko nie miałyby sensu. To dla Was piszemy i to z Wami chcemy dalej rozwijać Azymut i dostosowywać go do Waszych potrzeb. Dziękuję Wam za każdy feedback, każdy pozostawiony komentarz, wyświetlenie czy reakcję, oraz za to, że po prostu jesteście z

nami.

- Po wtóre – dla Was Drodzy Autorzy. Gdyby Azymut był piecem, to Wy byście dzierżyli szpadel, dorzucający do ognia węgiel. W sensie Wasze teksty. A ten ogień, to taka metafora serc gorących i umysłów otwartych naszych czytelników. No, wiecie o co chodzi – to Wy to napędzacie. Dziękuję, że piszecie i czekam na więcej.
- I po trzecie primo ultimo – Droga redakcjo, kochani bracia, przyznam szczerze, że trochę głupio tak, że dowodzę 5 super gości, z których każdy ma ważniejszy ode mnie sznur, a i kilku wyższy stopień. Jednocześnie cieszę się, że mam ten zaszczyt pełnić funkcję przewodniczącego najbardziej aktywnego (i nieoficjalnego) kręgu instruktorskiego w całym ZHR!

Drużyna! Azymut na 2024. Jazda!

Czuwajcie!

I z fartem!

phm. Jakub Kuciak HR
redaktor naczelny
pisma instruktorskiego Azymut

PS: Jeśli nie macie pomysłu na dzisiejszy sylwestrowy wieczór, to zachęcam Was do odpalenia ok. godziny 23:30 [Gawędy Wigilijnej](#). Dzięki temu w nowy rok wejdziecie odmienieni. Gwarantuję Wam to. *A nazwisko Kuciaka miało zawsze duże znaczenie, cokolwiek by podpisał.*

[Jakub Kuciak](#)

Był 14. drużynowym 82 WDH „Zbroja” oraz 1. drużynowym 82 WDW „Twierdza”. Wieloletni wicenamiestnik Grochowa. Podharc mistrz, mąż podharc mistrzyni, tata potencjalnego zucha. Obecny redaktor naczelny Azymutu.